

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

8 DŮVODŮ, PROČ POTŘEBUJEME NOVELU MYSLIVECKÉHO ZÁKONA

1) Zvěř způsobuje miliardové škody

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti (VÚLHM) odhadl minimální výši škod způsobovaných býložravou spárkatou zvěří na lesních porostech na 1,1 miliardy korun ročně. Kromě poškození lesa je třeba brát v úvahu také náklady na potřebnou ochranu lesních porostů, které činí zhruba 1,45 miliardy korun ročně. Minimální škody společně s náklady na opatření pro jejich předcházení tedy každý rok přesahují 2,5 miliardy korun. Odhad Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů (ÚHUL) je ještě vyšší, a to každoroční škody 4,8–5,5 miliardy korun. Nelze vynechat ani škody způsobené prasetem divokým jak na zemědělských pozemcích, zejména pastvinách, tak na plodinách.

2) Třetinu mladých stromků poničí zvěř

Vysoké počty býložravé spárkaté zvěře způsobují problémy při obnově našich lesů. Podle údajů z Národní inventarizace lesů zvěř poškodí zhruba 32 procent stromků do výšky 1,3 metru, tedy těch, které lesníci nákladně a za významné podpory státu (miliardy korun ročně) vysázeli při obnově po kůrovcové kalamitě v posledních letech. Cílem novely mysliveckého zákona je regulovat stav zvěře tak, aby nadměrně nepoškozovala nově vysazené lesy. Ještě v roce 1966 se u nás za rok ulovilo něco přes 2600 divokých prasat, loni to bylo téměř 260 tisíc, tedy stonásobně více. Srnčí zvěře se oproti 60. letům minulého století uloví dvojnásobek, jelenů pětinasobek. Je tedy zřejmé, že populace zvěře výrazně narostla, a stoupá i nadále. Právě proto, že po 20 letech platnosti mysliveckého zákona stávající myslivecké hospodaření nedokáže tento negativní trend zastavit, navrhuje změnu tohoto systému s jednoznačným cílem zastavit růst počtu zvěře i škod, které způsobuje.

3) Vlastníci se nemohou domct svých práv

Pokud v současnosti nemají vlastníci pozemků nadpoloviční výměru honitby, své požadavky v honebních společenstvech často vůbec nemohou prosadit. Vlastníci pozemků (ať už lesů nebo polí) mají na svém majetku škody, nemohou se ale účinně bránit jejich vzniku. To platí i pro velký počet vlastníků, jejichž pozemky byly k honitbám přičleněny. Také zde novela přináší změnu. Umožňuje totiž například přijímání nových členů do honebního společenstva, aniž by to musela schválit valná hromada. Novela mění i minimální výměru honiteb z dosavadních 500 hektarů na 250 hektarů a zavádí nárokové povolenky k lovu pro hospodařící subjekty se souvislými pozemky nad 30 hektarů. Zmenšení výměry honiteb umožní lepší ovlivňování mysliveckého hospodaření v nich, dává prostor k lovu více osobám, a tím celkově zlepší ochranu lesa, plodin a pozemků před škodami způsobenými zvěří.

4) Část myslivců podvádí, plány lovu nedodrží

Jistě, některých myslivců se toto tvrzení dotkne, ale jde o fakt, který přiznává i předseda ČMMJ Jiří Janota. Už v roce 2016 napsal, že „za již běžnou bereme situaci při vykazování „sčítaných“ stavů zvěře a ulovků. Na to, že většina vyplněných formulářů jsou jen smyšlená a mnohdy vylhaná čísla, si většina z nás, včetně úředníků státní správy, zvykla“. Novela zákona tuto podvodnou praxi zruší. Odlovené kusy se budou vkládat do elektronické aplikace, každý ulovený kus bude identifikovatelný a jasně evidovaný. Novela zákona také mění myslivecké plánování tak, že se povinný minimální lov spárkaté býložravé zvěře bude odvozovat od míry poškození lesa.

5) Myslivci preferují odstřel trofejních kusů

Rostoucí stavy zvěře v posledních desetiletích jsou mj. důsledkem špatného systému lovu. Části myslivců navíc tento stav vyhovuje, honitby jsou zazvěřené, takže myslivci mají při lovu z čeho vybírat. Problém je, že se často zaměřují pouze na lov dospělých samců, z nichž si mohou následně vystavit trofejní paroží. Úmyslně při odlovu vynechávají mladší kusy a samice, čímž si chtějí zajistit dostatek zvěře v další sezóně. Nedochází tak k nutnému snižování populace zvěře ani v místech, kde jsou její stavy opravdu vysoké a způsobují nadměrné škody. Novela zákona proto změní plánování lovu tak, že minimální výše lovu se bude pro danou honitbu stanovovat na základě míry poškození lesa. Pokud ji myslivecká sdružení nesplní, bude jim hrozit pokuta. V případě objektivních důvodů, pro které prokazatelně nemohla být tato minimální výše lovu splněna (výskyt vlka, mimořádně nepříznivé klimatické podmínky...), se ve správním řízení o uložení pokuty tato skutečnost zohlední.

6) Populace myslivců stárne, chybí ochota přizpůsobit se novým trendům

Spolková myslivost prochází generační obměnou, ale bohužel do mysliveckých sdružení vstupuje jen málo mladých lidí. Většinu mysliveckých sdružení pod hlavičkou ČMMJ tvoří členové v důchodovém věku, kteří mezi sebe nepustí mladé lidi. To je v silném kontrastu s honitbami nestátních vlastníků, kteří je nepronajímají mysliveckým sdružením ČMMJ. Problém je také z části daný i určitou neochotou přijímat v myslivosti nové přístupy. Současně platný zákon je starý přes 20 let a neodpovídá technologickému pokroku. Myslivost není téměř digitalizovaná, většina výkazů se vede v papírové formě. Novela toto mění, zavádí Informační systém evidence myslivosti (ISEM). V něm se bude vést evidence ulovené a nalezené uhynulé zvěře. ISEM bude obsahovat také veškeré evidence v myslivosti vedené, tedy například evidence plomb na označování ulovené zvěře, evidence vydaných loveckých lístků nebo státem každoročně stanovenou výši minimálního lovu či plány mysliveckého hospodaření. Nebude už nutné vyplňovat papírové výkazy nebo hlášení o plnění plánu lovu a zredukuje se i množství sledovaných údajů. Myslivci už nebudou například muset vést evidenci psů, krmelců a posedů.

7) Náprava kolektivizace

Minimální výměra honitby u nás byla až do roku 1948 stejná, jako je dodnes například v Rakousku, tedy 115 hektarů. V roce 1948 byla navýšena na 150 hektarů a v roce 1962 vyšel zákon, který měl být definitivní tečkou a zprerháním posledních vazeb soukromého vlastnictví a hospodaření. Po kolektivizaci zemědělství se totiž komunisté rozhodli zničit také tehdejší stav myslivosti. Jako minimální výměru jedné honitby stanovili 500 hektarů, soukromé pozemky byly automaticky přiřazovány k sousedním honitbám a zanikla dosavadní honební společenstva. Tím se definitivně zprerhaly vazby mezi vlastníky pozemků a mysliveckými sdruženími, kteří v daném území myslivecky hospodaří. Snižování minimální výměry honitby na 250 hektarů je alespoň částečným symbolickým krokem k návratu do doby, kdy byli majitelé pozemků spjati s mysliveckým hospodařením. Současně jde ale i o krok praktický – v místech, kde dnes myslivecká sdružení nehospodaří dobře, bude pro vlastníky snazší spravovat své pozemky ve vlastní režii.

8) Komplexní péče o krajinu

ČMMJ měla desítky let na to, aby prokázala svoji schopnost udržet v krajině vyrovnané stavy zvěře. Ty přesto neustále stoupají, stav lesů se zhoršuje a v tomto stavu není Česká republika schopna naplnit žádné závazky plynoucí z evropských závazků, například Evropské strategie pro lesy 2030 a už vůbec ne z nově přijatého Nařízení o obnově přírody. Změnu může přinést jedině propojení správy lesů a myslivosti v jedné ruce a k tomu přispěje i snížení minimální výměry pro uznání honitby.